

บทที่ 4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยวด้านน้ำในเขตพื

การกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์และการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวด้านน้ำในเขตพื จำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งเป็นการศึกษาบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านน้ำในเขตพื เพื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเมินอำนาจ ความสนใจ และอิทธิพล ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) กับการด้านน้ำและการจรวมเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านน้ำในเขตเมืองพื

4.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้านน้ำ

4.1.1 กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีวิสัยทัศน์ขององค์กร คือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับการจัดการเพื่อความสมบูรณ์และยั่งยืนและมีบทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ประกอบด้วย

1. เสนอความคิดเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
2. เสนอให้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ มาตรการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและชายฝั่ง เพื่อให้มีการใช้อย่างยั่งยืน
3. กำกับดูแล ประเมินผล และติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ มาตรการ
4. ศึกษา วิจัย พัฒนาการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชและสัตว์ทางทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์
5. เสนอแนะแหล่งอันควรอนุรักษ์เพื่อประโยชน์ในการสงวน รักษาคุ้มครอง ควบคุมดูแล ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
6. สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
7. เป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศ
8. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยรวมแล้ว กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลนเพื่อความมั่งคั่ง สมดุลและยั่งยืนของทะเลไทย เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน (ฝั่งอ่าวไทย ฝั่งตะวันออก) เป็นหน่วยงานในสังกัดของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่มีบทบาทหน้าที่ในการ

สำรวจ วิจัย และประเมินสภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณอ่าวไทยฝั่ง ตะวันออก ประกอบด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศปะการัง นิเวศหญ้าทะเล และนิเวศป่าชายเลน สัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ ตลอดจนสถานะสิ่งแวดล้อมทางทะเล เพื่อการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู และ จัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้ใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหาความ เสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อผลักดันให้เกิดกระแสการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ในส่วนของการขออนุญาตจัดสร้างปะการังเทียมกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้กำหนด หลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่จัดสร้างปะการังเทียมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ อนุรักษ์ทางทะเล

4.1.2. กรมประมง

กรมประมงเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำการศึกษาค้นคว้าสำรวจวิจัยวิเคราะห์ทดลอง ด้านวิชาการ ทุกสาขาวิชาการของประมงตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวกับการประมงของ ประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ในส่วนของการขออนุญาตจัดสร้างปะการังเทียม กรมประมงได้กำหนด หลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่จัดสร้างปะการังเทียมเพื่อขอเปลี่ยนแปลงที่จับสัตว์น้ำ

สำหรับหน่วยงานภายในสังกัดกรมประมงที่มีบทบาทหน้าที่ในการสำรวจ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย เกี่ยวกับทรัพยากรด้านทะเล การทำประมง แหล่งประมง และสิ่งแวดล้อมทางการประมงทะเล มีอยู่หลายหน่วยงาน อาทิ

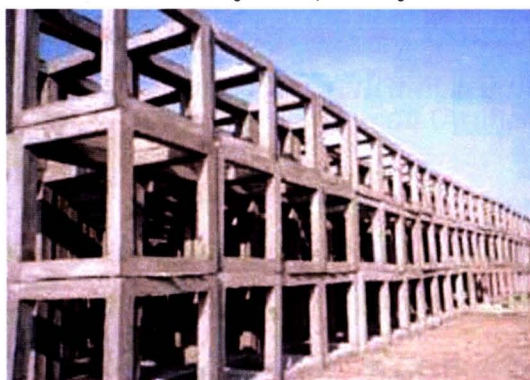
1. สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล เป็นหน่วยงานภายในสังกัดกรมประมง ที่มีบทบาทหน้าที่ ใน (1) การศึกษา ค้นคว้า วิจัย และฟื้นฟูทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมในแหล่งทำการประมงในทะเล (2) สำรวจ วิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับแหล่งทำการประมงในน่านน้ำไทย พื้นที่ทับซ้อนน่านน้ำสากล รวมทั้งร่วมสำรวจวิจัยในน่านน้ำต่างประเทศเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำการประมงในทะเล (3) ศึกษา ทดลอง และพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการทำประมงทะเล ให้มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในการจับสัตว์น้ำ และไม่ทำลายสัตว์ตัวอ่อน (4) ดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังแหล่งทำการ ประมงทะเลเพื่อให้ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม และให้บริการทาง วิชาการด้านประมงทะเล (5) ศึกษา ค้นคว้าวิจัยชีวประวัติสัตว์และพืชทะเล วิจัย ผลิตและขยายพันธุ์สัตว์ ทะเล เพื่อพัฒนาแหล่งประมงของไทย และดำเนินการเกี่ยวกับสถานแสดงพันธุ์สัตว์และพืชทะเล และ (6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

2. สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเล มีหน้าที่รับผิดชอบ สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย ชนิด ขนาด ปริมาณความชุกชุม การแพร่กระจายของสัตว์น้ำทะเลพันธุ์ไม้น้ำ และสัตว์น้ำวัยอ่อนในทะเลอาณา เขตและเขตต่อเนื่องวิเคราะห์วิจัยและติดตามตรวจสอบสถานะทรัพยากรสัตว์และการประมง ศึกษา วิจัย ชีววิทยา โครงสร้างประชากรสัตว์น้ำ

3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล มีหน้าที่รับผิดชอบ สำรอง ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย ทรัพยากรด้านทะเล การทำประมง แหล่งประมง และสิ่งแวดล้อมทางการประมงทะเล เพื่อประโยชน์ในการบริหารและจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์ทะเลสูงสุดและยั่งยืน พัฒนาแหล่งประมง เพื่อเพิ่มผลผลิตและฟื้นฟูทรัพยากร

4. สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีประมงทะเลเล็ก ที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ สำรอง วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรสัตว์น้ำ สมุทรศาสตร์ และแหล่งทำการประมงทะเลเล็กในเขตน่านน้ำเศรษฐกิจจำเพาะของไทย น่านน้ำสากล และน่านน้ำต่างประเทศ ศึกษา ทดลอง และพัฒนาเครื่องมือประมงเรือประมง อุปกรณ์ช่วยทำการประมงและการเดินเรือ ประเมินสภาวะทรัพยากรและการทำประมง ทั้งในและนอกน่านน้ำไทย

ในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลโดยกรมประมง เพื่อเป็นแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (Artificial Habitats) หรือปะการังเทียม (Artificial Reefs) ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อดัดแปลงสภาพพื้นทะเล โดยการนำวัสดุที่แข็งแรงทนทานด้านกระแสน้ำได้และค่าใช้จ่ายคุ้มค่า ไปจัดวางที่พื้นทะเล เพื่อดึงดูดสัตว์น้ำให้เข้ามาอยู่อาศัย เป็นที่หลบภัย รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารและแหล่งสืบพันธุ์ของสัตว์น้ำเป็นประโยชน์ต่อการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ

ภาพที่ 4-4-1 ปะการังเทียม (Artificial Reefs) ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

วัตถุประสงค์ในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลนั้น เพื่อ (1) ดึงดูดสัตว์น้ำทำให้เกิดเป็นแหล่งทำการประมงที่มีประสิทธิภาพ (2) ปกป้องสัตว์น้ำวัยอ่อนขนาดเล็ก เกิดเป็นแหล่งเลี้ยงตัวของสัตว์น้ำให้ปลอดภัยจากเครื่องมือประมงที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น อวนลาก อวนรุน (3) เพิ่มผลผลิตทรัพยากรสัตว์น้ำในธรรมชาติ เกิดเป็นระบบนิเวศใหม่ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามระบบห่วงโซ่อาหาร และ (4) เกิดเป็นแหล่งอาศัยใหม่ของสัตว์น้ำเป้าหมายให้มีเพิ่มมากขึ้น

กรมประมงดำเนินการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อให้เป็นแหล่งทำการประมงสำหรับชาวประมงขนาดเล็ก ช่วยลดต้นทุนในการออกไปทำการประมง และเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในธรรมชาติ สร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพประมง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2528 ใช้วัสดุหลายชนิดทั้งยางรถยนต์เก่า ท่อคอนกรีตกลม และแท่งคอนกรีตสี่เหลี่ยม มีขนาด กว้าง ยาว และสูง เท่ากันทุกด้าน ด้านละ 1.0 เมตร หรือ 1.5 เมตรหรือ 2.0 เมตร (ภาพที่ 4-4-1) ทำการจัดวางในลักษณะกระจาย

กลุ่มพื้นที่ทำการจัดสร้าง และได้ปรับปรุงให้จัดวางเป็นกลุ่มๆ ใช้เฉพาะแท่งคอนกรีตทรงสี่เหลี่ยม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน

การจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล แบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบที่ 1 แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลขนาดเล็ก จัดสร้างในพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นแหล่งทำการประมงหน้าหมู่บ้านสำหรับชุมชนประมงขนาดเล็ก งบประมาณในการก่อสร้าง แท่งละ 3 ล้านบาท ใช้แท่งคอนกรีตขนาด 1.5 เมตร จำนวน 700 แท่ง และ แบบที่ 2 แหล่งอาศัยสัตว์ทะเลขนาดใหญ่ จัดสร้างในพื้นที่ 30-50 ตารางกิโลเมตร เพื่อการเพิ่มผลผลิต สัตว์น้ำ เป็นแหล่งทำการประมงสำหรับชุมชนประมงในเขตหลายตำบลติดต่อกัน งบประมาณในการ ก่อสร้าง แท่งละ 20 ล้านบาท ใช้แท่งคอนกรีตขนาด 1.5 เมตร จำนวน 5,400 แท่ง แหล่งอาศัยสัตว์ทะเล ขนาดใหญ่ ทำให้สัตว์น้ำมีโอกาสเจริญเติบโตได้นานขึ้นโดยไม่ถูกจับขึ้นมาก่อนเวลาที่ควร โดยมีที่อาศัย หลบภัยเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ สามารถรอดพ้นจากการถูกจับโดยเครื่องมือประมงที่มีประสิทธิภาพสูง เช่น อวนลาก อวนรุน หรือไม่ถูกจับครั้งละมากๆ จากเครื่องมืออวนล้อมจับ

ในการเลือกสถานที่จัดสร้าง จะต้องรายละเอียดดังนี้

1. มีความลึกของน้ำทะเล 6 เมตร ขึ้นไป
2. พื้นทะเลไม่เป็นโคลนเหลว ทำให้เกิดการจมตัวของวัสดุ
3. ไม่อยู่ใกล้ปากแม่น้ำที่มีการเปลี่ยนแปลงความเค็มของน้ำทะเลอย่างรวดเร็วในฤดูน้ำหลาก
4. ไม่เป็นพื้นที่ซึ่งมีปริมาณตะกอนแขวนลอยในน้ำมาก ทำให้ตะกอนทับถมที่ผิวของวัสดุจน สิ่งมีชีวิตประเภทเกาะติดไม่สามารถอยู่อาศัยได้
5. ไม่กีดขวางการสัญจรทางน้ำ
6. ไม่เป็นพื้นที่หวงห้ามเพื่อการใช้ประโยชน์อื่นๆทางทะเล เช่น เขตร่องน้ำเดินเรือ เขตจอดเรือ เขตพื้นที่ท่าเรือ เขตสัมปทานชุดแร่และแก๊สธรรมชาติ เขตสัมปทานรังนก เป็นต้น
7. ไม่เป็นพื้นที่ที่อาจกระทบต่อปัญหาความมั่นคงของประเทศ เช่น เขตทหาร พื้นที่ฝึกซ้อมทาง ทะเล เขตชายแดนระหว่างประเทศ เป็นต้น

จากหลักเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่ทำปะการังเทียม ทั้ง 7 ข้อที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า พื้นที่ใน เขตเมืองพญามีความเหมาะสม และสามารถวางปะการังเทียมได้

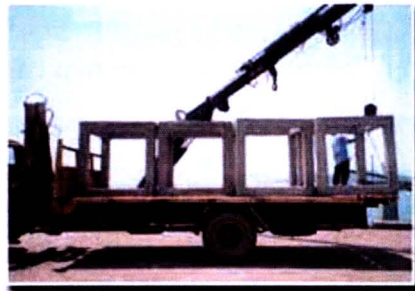
สำหรับขั้นตอนการจัดสร้างปะการังเทียม มีดังนี้

1. เลือกสถานที่ดำเนินการ
2. กำหนดพิกัดตำแหน่งพื้นที่ร่วมกับชาวประมง ในพื้นที่เป้าหมาย
3. สืบหาสภาพทางการประมง และสิ่งแวดล้อม
4. ขอความเห็นชอบพื้นที่จัดสร้างจากกองทัพเรือ และขอสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำจากกรมการขนส่ง ทางน้ำและพาณิชย์
5. ดำเนินการจัดสร้างโดยการจ้างเหมาประกวดราคา
6. ควบคุมการจัดสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด
7. ประชาสัมพันธ์พิกัดพื้นที่จัดสร้างให้ชาวประมงทราบ
8. รายงานผลการจัดสร้างให้หน่วยงานต่างๆ

4.1.3 กองทัพเรือ

กองทัพเรือมีบทบาทหน้าที่หลักในการจัดเตรียมกำลังพลยุทโธปกรณ์และระบบการขนส่งกำลังบำรุงที่สมดุลกะทัดรัดและทันสมัยเพื่อดำรงความพร้อมรบในการป้องกันประเทศและคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลใช้กำลังทหารเพื่อรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลใช้ศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพเพื่อสนับสนุนรัฐบาลในการพัฒนาประเทศการแก้ไขปัญหาสังคมการช่วยเหลือประชาชนและการบรรเทาสาธารณภัย

แต่ในส่วนของการขออนุญาตจัดสร้างปะการังเทียมกองทัพเรือได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่จัดสร้างปะการังเทียมเพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือเป็นหลัก และมีผลกระทบในการปฏิบัติการทางทหารและความมั่นคงทางทะเล ในระดับที่น้อยมากหรือไม่มีเลย

ภาพที่ 4-4-2 การสร้างปะการังเทียม (Artificial Reefs)

4.1.4 กรมเจ้าท่า

กรมเจ้าท่าเป็นองค์กรหลักในการกำกับดูแลส่งเสริมพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีให้มีความปลอดภัยมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล มีบทบาทหน้าที่หลัก คือ (1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทย กฎหมายว่าด้วยเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชยนาวี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (2) ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ (3) ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชยนาวี (4) ร่วมมือและประสานงานกับองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศในด้านการขนส่งทางน้ำการพาณิชยนาวีและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา และความตกลงระหว่างประเทศ และ (5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นโยบายของกรมเจ้าท่า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้มีการกำหนดไว้ข้อหนึ่งที่สำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานทั้งเพื่อการขนส่งสินค้า และผู้โดยสาร ให้มีการกระจายบริการพื้นฐานให้ทั่วถึงและเพียงพอ นำไปสู่การกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค และสร้างโอกาสให้กับประชาชนทุกระดับในสังคม อันเป็นการยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวทางน้ำ ซึ่งครอบคลุมการท่องเที่ยวด้านน้ำอีกด้วย และในส่วนการขออนุญาตจัดสร้างปะการังเทียมกรมเจ้าท่าได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่จัดสร้างปะการังเทียมเพื่อขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่อล่อลำน้

4.1.5สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวมีภารกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวการพัฒนามาตรฐาน การบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งการสนับสนุนการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้อยู่ในระดับมาตรฐานเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมและก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนซึ่งการท่องเที่ยวค่าน้ำในเขตพญานี้ได้อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคกลางเขต 3 (ชลบุรี) ซึ่งการส่งเสริมการท่องเที่ยวค่าน้ำนี้เป็นการดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายของคณะกรรมการ ททท. พ.ศ. 2550 – 2554 ที่ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วทุกภูมิภาคของไทย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ

2. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน โดยเน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ทั้งในพื้นที่ใหม่และในตลาดเฉพาะกลุ่ม ภายใต้การสร้างความเข้มแข็งของตราสินค้า (Brand) ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชน กระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวมอันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กระจายตัวสู่แหล่งท่องเที่ยวรองมากขึ้น เพื่อสร้างสมดุลระหว่างพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัดและข้ามภูมิภาค

5. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยการทำการตลาดร่วมกันเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในภูมิภาคและภายนอกภูมิภาคอันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบและช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลก

6. มุ่งพัฒนาองค์กร ระบบบริหารจัดการ และเสริมสร้างบุคลากรให้มีทักษะและขีดความสามารถทางการตลาดท่องเที่ยวเพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการขับเคลื่อน (Driving Force) ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและมีศักยภาพทางการแข่งขันระดับนานาชาติภายใต้หลักธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรในบทบาทเชิงวิชาการและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการตลาด

7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e - Tourism) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเทศไทย และเสริมสร้างศักยภาพในการส่งเสริมการตลาดผ่านสื่อสารสนเทศ

8. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวโดยประสานความร่วมมือและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

4.1.6 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมและประสานการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายประกอบด้วย

1. สร้างระบบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ทั้งในประเด็นพื้นที่ การกิจ และการมีส่วนร่วม

2. เพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างการสงวน ปันฟู อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนประสานการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเอง

สำหรับหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

1. ประสานนโยบายและแผนด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลักดันให้เกิดการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนการจัดการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชายฝั่งทะเล 23 จังหวัด เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ

2. ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทาง มาตรการ และแผนการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ แบบบูรณาการ รวมทั้งจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจ และกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. กำหนดเขตพื้นที่ นโยบาย แนวทาง และมาตรการการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมพื้นที่ชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ

4. ศึกษาและพัฒนาเครื่องมือ กลไกและสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วม เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ

5. ติดตามสถานการณ์ ประเมินภาพรวม จัดทำฐานข้อมูลและตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการพื้นที่และทรัพยากรชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ

6. ประสานและส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศในการบริหารจัดการพื้นที่ และทรัพยากรชายฝั่งทะเล เกาะ และหมู่เกาะต่างๆ

7. ปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนั้น ยังมีการดำเนินงานตามแผนงานประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยกิจกรรมต่างๆ อาทิ

1. การจัดทำสโปตโทรทัศน์และวิทยุ และสารคดีโทรทัศน์ เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลไปสู่กลุ่มเป้าหมายทุกระดับ ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ปี 2535-2538 มีดังนี้

1.1 สโปตวิทยุเกี่ยวกับการอนุรักษ์ปะการังและการติดตั้งทุ่นผูกเรือ

1.2 สโปตโทรทัศน์ จำนวน 6 เรื่อง ประกอบด้วย การอนุรักษ์ป่าชายเลน การป้องกันการทำลายปะการังการติดตั้งทุ่นผูกเรือเพื่อการอนุรักษ์ปะการัง การอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน การอนุรักษ์หญ้าทะเลแหล่งพะยูนและการอนุรักษ์ปะการัง

1.3 สารคดีชุดมรดกชายฝั่งทะเลไทย

2. การจัดทำป้ายเตือนใจเพื่อการอนุรักษ์ปะการังและชายหาด เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ถึงคุณค่าของทรัพยากรปะการัง รวมทั้งข้อควรปฏิบัติในการท่องเที่ยวทางทะเล ในเขตที่มีแนวปะการังและแนวชายหาด ซึ่งป้ายเตือนใจดังกล่าวได้จัดทำคำบรรยายทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ในขณะนี้มีป้ายเตือนใจที่ติดตั้งไปแล้วในปี พ.ศ. 2537 จำนวน 40 ป้าย ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง พังงา และเมืองพัทยา และในปี 2538 จำนวน 30 ป้าย ในพื้นที่จังหวัดสตูล ราชบุรีธานี ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และนราธิวาส

3. สนับสนุนการติดตั้งและบำรุงรักษาทุ่นผูกเรือเพื่ออนุรักษ์ปะการัง ให้การสนับสนุนและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ความรู้ และเทคนิค ที่ทันสมัยในการติดตั้งและการใช้ทุ่นผูกเรือที่ถูกต้อง จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2531 ถึงปัจจุบัน มีทุ่นผูกเรือที่ใช้งานได้อยู่ทั่วประเทศ ประมาณ 300 ทุ่น โดยดำเนินการติดตั้งทั้งในและนอกเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล

4. การพัฒนาเทคนิควิธีในการอนุรักษ์ปะการัง การศึกษารูปแบบของทุ่นผูกเรือที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ติดตั้งในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทั่วประเทศ โดยปรับปรุงแบบจากเดิมที่เป็นทุ่นทรงกลมทำด้วยไฟเบอร์กลาส ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 48 เซนติเมตร ซึ่งใช้ผูกเรือขนาดเล็ก เป็นรูปแบบใหม่ 2 รูปแบบ คือ

4.1 ทุ่นสำหรับผูกเรือขนาดเล็กมีลักษณะเป็นทุ่นพลาสติก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 ฟุต จำนวน 3 ลูก ผูกเข้าด้วยกัน ซึ่งทุ่นแบบนี้จะสามารถแก้ปัญหาการแตกของลูกทุ่นจากการชนของเรือขณะเข้าจอด ประกอบกับทุ่นแบบนี้มีราคาถูกกว่าแบบเดิม

4.2 ทุ่นสำหรับผูกเรือขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นทุ่นเหล็กขนาดใหญ่ สูงประมาณ 2 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เมตร ซึ่งจะสามารถทนต่อสภาพลมฟ้าอากาศ และสามารถป้องกันความเสียหายจากการเข้าจอดของเรือได้ โดยปัจจุบันทุ่นชนิดนี้ได้มีการทดลองใช้บริเวณเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 9 ทุ่น

ตลอดจนให้การสนับสนุนและร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่ความรู้ และเทคนิค ที่ทันสมัยในการติดตั้งและการใช้ทุ่นผูกเรือที่ถูกต้อง จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2531-ปัจจุบัน มี

หุ่นผุกรู้อที่ใช้งานได้อยู่ทั่วประเทศประมาณ 300 หุ่น โดยดำเนินการติดตั้งทั้งในและนอกเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล

นอกจากนี้ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม โดยกลุ่มงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ยังได้จัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนารูปแบบหุ่นผุกรู้อและเทคนิควิธีการติดตั้งหุ่นผุกรู้อเพื่อการอนุรักษ์ปะการัง ณ เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 9-12 มีนาคม 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นทางวิชาการในการพัฒนาและการใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสมในการอนุรักษ์ปะการังให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเพื่ออนุรักษ์ปะการังให้คงอยู่ตลอดไป

5. การจัดการสัมมนาและฝึกอบรม การดำเนินงานจะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ประชาชนและองค์กรในท้องถิ่น รวมทั้งครูอาจารย์ ทั้งในระดับประถมและมัธยม และนอกจากการสัมมนา และฝึกอบรมในสถานที่แล้ว ยังมีกิจกรรมการปลูกป่าชายเลนและการสาธิตการติดตั้งหุ่นผุกรู้อเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้ว ในปี พ.ศ. 2536 - 2537 จำนวนทั้งสิ้น 7 ครั้ง ในพื้นที่เมืองพัทยา จ.ชลบุรี จ.ภูเก็ต จ.ระยอง จ.ตราด จ.ตรัง จ.สงขลา และ จ.สุราษฎร์ธานี และในปี พ.ศ. 2542 ได้จัดให้มีการอบรม เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้กับครู อาจารย์ในสังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ในพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542

6. การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดวางแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม) เป็นกิจกรรมที่ต้องขออนุญาตจากกรมเจ้าท่าเนื่องจากจัดเป็นสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ซึ่งกรมเจ้าท่าจะส่งเรื่องมายังสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อขอให้พิจารณาให้ความเห็น และ/หรือ ข้อเสนอแนะในการจัดวางปะการังเทียมในบริเวณต่างๆ ก่อนนำเรื่องเข้าพิจารณาในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมลำน้ำของกระทรวงคมนาคม

ในการพิจารณานั้นสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจะให้ข้อคิดเห็นโดยการตรวจสอบบริเวณที่ขออนุญาตว่ามีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญหรือไม่ พร้อมทั้งได้เสนอแนะให้มีการศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางนิเวศ และการเปลี่ยนแปลงชายฝั่ง เพื่อประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ซึ่งการศึกษาดังกล่าวมิใช่การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

การดำเนินการในปัจจุบันของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแผนงานจัดวางปะการังเทียมในปัจจุบันนั้น ได้อาศัยหน่วยงานของกรมประมง คือ คณะกรรมการนโยบายการจัดสร้างปะการังเทียม ทำหน้าที่พิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดสร้างปะการังเทียมโดยให้พิจารณาประเด็นปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติหรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทั้งนี้ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ข้อคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลของกรมประมง

4.1.7 สำนักงานเมืองพญา

สำนักงานเมืองพญา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้านน้ำ อยู่ 2 หน่วยงาน ก็คือ เทศบาลเมืองพญา และสำนักงานเมืองพญาสาขาเกาะล้านซึ่งมีภารกิจหลักคือพัฒนาระบบโครงสร้างทางสังคมและทุนทางสังคมโครงสร้างพื้นฐานทั่วไปโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรพัฒนาระบบเทคโนโลยีและวิทยาการที่เหมาะสม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลเมืองพญา

เมืองพญานับได้ว่าเป็นเมืองที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มีความแตกต่างไปจากเมืองอื่นๆ ในหลายๆ ด้าน ซึ่งถือเสมือนเป็นข้อได้เปรียบของเมืองในอันที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการบริหาร ซึ่งจุดเด่นเป็นข้อได้เปรียบของเมืองหรือศักยภาพของเมืองพญา พอจะสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ธรรมชาติให้มามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศโดยมีแนวชายหาดที่ใช้เป็นสถานที่ตากอากาศยาวติดต่อกันถึง 15 กิโลเมตร
2. เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การธนาคาร ธุรกิจบริการ และพาณิชย์กรรมระดับภูมิภาค
3. เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการและท่องเที่ยวสำหรับโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อีสเทิร์นซีบอร์ด)
4. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคมและโทรคมนาคมระดับภูมิภาค
5. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการศึกษาทุกระดับ
6. เป็นเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภคที่สมบูรณ์แบบเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตการลงทุนและการท่องเที่ยว
7. เป็นเมืองที่มีระบบการบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ
8. เป็นเมืองที่มีรูปแบบและระบบการปกครองที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน
9. เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กีฬาและศูนย์การแข่งขันกีฬาท่างน้ำทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

สำนักงานเมืองพญาสาขาเกาะล้าน

สำนักงานเมืองพญาสาขาเกาะล้านเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่หลัก ดังนี้

1. บริหารงานบุคคล การทะเบียนราษฎร การป้องกันและระงับอัคคีภัย
2. ส่งเสริมและเผยแพร่การท่องเที่ยวการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นๆ การจัดซื้อจัดจ้าง
3. การเผยแพร่กิจกรรมการบริการด้านสาธารณสุข การป้องกันและการควบคุมโรคติดต่อ
4. การควบคุมด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม
5. การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย
6. การส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

7. การส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมกิจกรรมเด็กและเยาวชน ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
8. การส่งเสริมประชาชนผู้ทุกข์ยาก ขาดแคลน ไร้ที่พึ่งและประสบภัยพิบัติต่างๆ
9. ส่งเสริมคนชราและทุพพลภาพ
10. ส่งเสริมสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
11. จัดระเบียบชุมชน
12. ควบคุมการสร้างและขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร
13. การซ่อมบำรุงรักษาถนน และสะพาน ทางเท้าและอาคารสถานที่
14. การควบคุมดูแล ระบบน้ำเสียและระบายน้ำเสีย

4.2 รูปแบบของผู้ประกอบการในเขตพหุ

4.2.1 ธุรกิจที่พักอาศัย

ธุรกิจที่พักอาศัยถือได้ว่าเป็นบริการที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว นอกจากจะเป็นที่พักอาศัยชั่วคราวแล้ว ยังรวบรวมการบริการด้านอาหาร ความบันเทิง และการบริการที่ให้ความสะดวกในด้านอื่นๆ จากการสำรวจข้อมูลที่พักในเขตพหุพบว่า พหุมีที่พักจำนวนมากและหลากหลายประเภท ได้แก่ โรงแรม จำนวน 240 แห่ง รีสอร์ทและสปา จำนวน 142 แห่ง เกสต์เฮาส์ จำนวน 21 แห่ง วิลล่า จำนวน 11 แห่ง เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ จำนวน 6 แห่ง บูติกรีสอร์ท จำนวน 6 แห่ง กระโจมและบังกะโล จำนวน 6 แห่ง และโฮมสเตย์ จำนวน 1 แห่ง รวมทั้งหมด จำนวน 426 แห่ง โดยตั้งเรียงรายตลอดริมหาด ตั้งแต่หาดวงศัอมัตย์ หาดพหุเหนือ พหุกลาง และพหุใต้ เรื่อยไปจนถึงหาดจอมเทียน รวมทั้งมีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในตัวเมือง บนเขาพระตำหนัก บนเกาะล้าน ส่วนราคาห้องพักจะขึ้นอยู่กับประเภทของห้องพักและที่ตั้ง (<http://thai.tourismthailand.org/> พหุ, 2554)

4.2.2 ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม

เมืองพหุอุดมไปด้วยอาหารการกินมากมาย เนื่องจากเป็นเมืองที่ไม่หลับใหลมีผู้คนออกมาจับจ่ายใช้สอยกันทั้งกลางวันและกลางคืน มีอาหารประเภทต่างๆ ให้เลือกสรรไม่ว่าจะเป็นอาหารทะเล นานาชนิด อาหารไทย และอาหารนานาชาติ รวมไปถึงอาหารฟาสต์ฟู้ดและร้านอาหารแฟรนไชส์ทั้งของไทยและต่างชาติ ในตอนกลางวันจะเป็นร้านอาหารริมถนนเลียบชายหาด รวมทั้งมีรถเข็นขายอยู่ทั่วไป หรือจะเป็นอาหารทะเลสดๆ จากตลาดมาทำรับประทานเองก็ได้ ส่วนในตอนเย็นเป็นต้นไปร้านต่างๆ ก็จะเปลี่ยนเป็นร้านอาหารบรรยากาศดี เรียงรายไปตามทาง มีทั้งบริการอาหารและเครื่องดื่มในบรรยากาศที่แตกต่างกันไปตามทำเลที่ตั้งและการตกแต่งร้านของแต่ละที่ สำหรับสถานบันเทิงในยามค่ำคืนก็จะมีอาหารและเครื่องดื่มชนิดต่างๆ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในเมืองพหุยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน โดยการจัดมหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม คนโรงแรม “เมืองพหุ” 2553 ครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจบริการทั้งหลายตั้งแต่ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจที่พัก และสถานประกอบการต่างๆ และจังหวัดชลบุรีเป็นหนึ่งในสิบจังหวัดแรกที่มีธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหารและเครื่องดื่มสูงสุด เนื่องจากมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นแหล่ง

ท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ เพื่อรองรับการให้บริการกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจ พบว่า มีธุรกิจที่ยังดำเนินกิจการอยู่ จำนวน 1,210 ราย (www.dbd.go.th , 2554)

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันธุรกิจมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ทำให้เจ้าของธุรกิจต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการแข่งขันทั้งด้านการสร้างสรรค์เมนูดึงดูดลูกค้า การลดราคา การจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้กับธุรกิจ

4.2.3 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการดำน้ำ

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดำน้ำจะประกอบด้วยธุรกิจหลักๆ คือ ธุรกิจเรือโดยสาร ซึ่งให้บริการเช่าเรือโดยสารข้ามไปยังเกาะต่างๆ รวมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่ไปตกปลา จัดทริปไปดำน้ำ และอื่นๆ จากการสำรวจ พบว่า มีจำนวน 6 ราย และธุรกิจให้เช่าแท่งก้นน้ำหรือถังอากาศ ส่วนใหญ่แล้วร้านประเภทนี้จะมีแท่งก้นน้ำให้เช่าพร้อมกับรับอัดอากาศด้วย จากการสำรวจ พบว่า มีจำนวน 3 ราย และที่เป็นธุรกิจควบคู่ให้บริการทั้ง 2 ชนิด จากการสำรวจ มีจำนวน 4 ราย นอกจากนี้ ร้านดำน้ำส่วนใหญ่ก็จะมีเรือและแท่งก้นน้ำให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

4.3 สรุปผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นทั้งผู้ที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ ซึ่งเกิดจากการดำเนินการโดยตนเองหรือเกิดจากการดำเนินการของผู้อื่นและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวด้านน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น ส่วนมากจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานเมืองพญา จะดูแลความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว กรมเจ้าท่า ดูแลการขึ้นทะเบียนเรือและความปลอดภัยของเรือ กองทัพเรือ ดูแลเส้นทางการเดินเรือในพื้นที่ กรมประมง ดูแลสัตว์ทะเลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อชาวประมง และยังมีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ทำหน้าที่ดูแลทรัพยากรในท้องทะเลเขตพญา ส่วนผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจดำน้ำและนักท่องเที่ยวดำน้ำเป็นผู้ที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ร้านเช่าเรือหรือแท่งก้นน้ำจะเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์รองลงมา และถ้าหากนักท่องเที่ยวดำน้ำมีการพักค้างคืนในเขตพญาก็จะทำให้ธุรกิจที่พักร้านอาหารได้รับผลประโยชน์ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ได้รับทั้งประโยชน์และเป็นผู้ดำเนินการให้เกิดขึ้น ก็คือ ผู้ประกอบการธุรกิจ